

ધોરણ - ૮

સંસ્કૃત

૮. મમ દિનચર્યા (મારો દૈનિક કાર્યક્રમ)

સ્વાધ્યાયઃ

શબ્દાર્થ

તઃ	:- થી
પર્યન્તમ્	:- સુધી
ઉત્તિષ્ઠામિ	:- ઊઠું છું
દન્તધાવનમ્	:- દાતણ કરવું તે
દુગ્ધમ્	:- દૂધ
અલ્પાહારઃ	:- નાસ્તો
દૂરદર્શનમ્	:- ટેલિવિઝન
જનની	:- માતા
તાતેન સહ	:- પિતાની સાથે

स्वाध्याय

प्रश्न :- 1 नीचेના શબ્દોનું મોટેથી ઉચ્ચારણ કરો :

✓ उत्तिष्ठामि, षड्वादततः, दन्तधावनम्, तदनन्तरम्, जनन्या,
वार्तालापम्

(તમારા સંસ્કૃત શિક્ષકના માર્ગદર્શન હેઠળ આ શબ્દોનું સ્પષ્ટ
અને શુદ્ધ ઉચ્ચારણ ત્રણ વાર કરો.)

પ્રશ્ન : 2 પોતાની દિનચર્યાને લગતા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

(૧) ભવાન્ કદા ઉત્તિષ્ઠામિ ?

✓ અહં પ્રાતઃ ષડ્વાદને ઉત્તિષ્ઠામિ ।

(૨) ભવતી કતિવાદને પ્રાર્થનાં કરોતિ ?

✓ અહં પ્રાતઃ સાર્ધ-ષડ્વાદને પ્રાર્થનાં કરોમિ ।

(૩) ભવાન્ કદા વિદ્યાલયં ગચ્છતિ ?

✓ અહં સપાદ-દ્વાદશવાદને વિદ્યાલયં ગચ્છામિ ।

(૪) ભવતી કદા ક્રીડતિ ?

✓ અહં સાર્ધ-ષડ્વાદનતઃ સપાદ-સપ્તવાદનપર્યન્તં ક્રીડામિ ।

(५) भवान् कतिवादने गृहकार्यं करोति ?

✓ अहं प्रभाते नववादनतः सार्ध-दशवादपर्यन्तं गृहकार्यं करोमि ।

(६) भवान् कदा भोजनं करोति ?

✓ अहं सार्ध-एकादशवादने भोजनं करोमि ।

(७) भवती कदा स्वाध्यायं करोति ?

✓ अहं रात्रौ अष्टवादनतः नववादनपर्यन्तं स्वाध्यायं करोमि ।

(८) भवान् कदा शयनं करोति ?

✓ अहं दशवादने शयनं करोमि ।

પ્રશ્ન : ૩ કોષ્ટક પરથી વાક્યો બનાવો.

અ	બ	ક
પ્રાતઃ	ષડ્વાદને નવવાદને	અલ્પાહારમ્ ઉત્થાનમ્
મધ્યાહ્ને	દ્વાદશવાદને	પઠનમ્
સાયમ્	ષડ્વાદને સપ્તવાદને	ભોજનમ્ કથાશ્રવણમ્
રાત્રૌ	અષ્ટવાદને દશવાદને	અધ્યયનમ્ શયનમ્

(१) प्रातः षड्वादने उत्थानम् (करोमि)।

(२) प्रातः नववादने अल्पाहारम् (करोमि)।

(३) मध्याह्ने द्वादशवादने पठनम् (करोमि)।

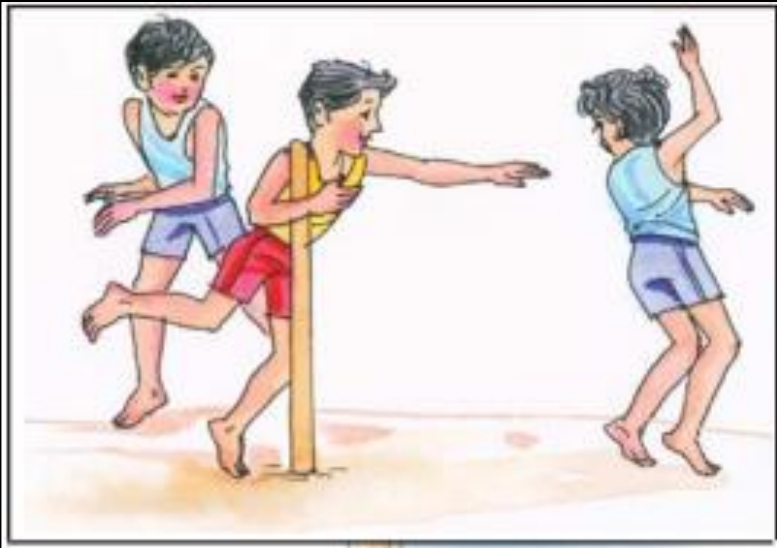
(४) सायं षड्वादने भोजनम् (करोमि)।

(५) सायं सप्तवादने कथाश्रवणम् (करोमि)।

(६) रात्रौ अष्टवादने अध्ययनम् (करोमि)।

(७) रात्रौ दशवादने शयनम् (करोमि)।

પ્રશ્ન :- 4 ચિત્ર જુઓ અને સમય નોંધીને વાક્યો લખો :

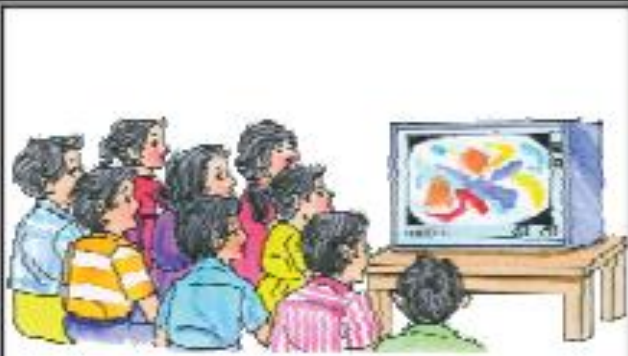
બાલા: સાયમ્ સાર્ધ-ષડ્વાદને ક્રીડન્તિ ।

બાલક: પ્રાતઃ ષડ્વાદને ઉત્તિષ્ઠતિ ।

छात्राः एकादशवादने प्रार्थना कुर्वन्ति ।

बालाः बालिकाः च रात्रौ नववादने दूरदर्शनं पश्यन्ति ।

बालाः बालिकाः च सपाद-द्वादशवादने विद्यालयं गच्छन्ति ।

પ્રશ્ન :- 5. ઉદાહરણ પ્રમાણે તમારી દિનચર્યાનાં વાક્યો બનાવો:

ઉદાહરણ :- અહં પ્રાતઃ ષડ્વાદનતઃ સપ્તવાદનપર્યન્તં નિત્યક્રિયાં કરોમિ।

(૧) અહં પ્રાતઃ પઞ્ચવાદને યોગાભ્યાસં કરોમિ।

(૨) અહં પ્રાતઃ નવવાદનતઃ સાર્ધ-નવવાદનપર્યન્તં પ્રાર્થનાં કરોમિ ।

(૩) અહં સાયંકાલે પઞ્ચવાદનતઃ ષડ્વાદનપર્યન્તમ્ અધ્યયનં કરોમિ ।

(૪) અહં સાયં ષડ્વાદનતઃ સપ્તવાદનપર્યન્તં નદીતટે ભ્રમણં કરોમિ ।

પ્રશ્ન :- 6 ઉદાહરણ પ્રમાણે વાક્યો બનાવો :

બસનું સમયપત્રક		
રૂટ	આગમન	નિર્ગમન
ઉપલેટા - રાજકોટ	૯:૦૦	૯:૧૦
પોરબન્દર - અમદાવાદ	૧૦:૧૦	૧૦:૨૦
બાટવા - વડોદરા	૧૨:૧૫	૧૨:૩૦
જામજોધપુર - જસદણ	૧૫:૦૫	૧૫:૧૦
કોલકી - ધોરાજી	૧૬:૩૦	૧૬:૩૫

ઉદાહરણ :- ઉપલેટા - રાજકોટ લોકયાનમ્ ૯:૦૦ વાદને આગચ્છતિ એવં ૯:૧૦

વાદને ગમિષ્યતિ।

અન્ય વાક્યો :-

(૧) પોરબન્દર - અહમદાબાદ લોકયાનમ્ ૧૦:૧૦ વાદને આગચ્છતિ એવં ૧૦:૨૦
વાદને ગમિષ્યતિ।

(૨) બાટવા - વડોદરા લોકયાનમ્ ૧૨:૧૫ વાદને આગચ્છતિ એવં ૧૨:૩૦ વાદને
ગમિષ્યતિ।

(૩) જામજોધપુર - જસદણ લોકયાનમ્ ૧૫:૦૫ વાદને આગચ્છતિ એવં ૧૫:૧૦
વાદને ગમિષ્યતિ।

(૪) કોલકી-ધોરાજી લોકયાનમ્ ૧૬:૩૦ વાદને આગચ્છતિ એવં ૧૬:૩૫ વાદને
ગમિષ્યતિ।

प्रश्न : - 7 नीचेना प्रश्नोनां संस्कृतभां उत्तर लभो.

(१) भवान् (भवती) प्रतिदिनं प्रातः षड्वादने किं करोति?

✓ अहं प्रतिदिन प्रातः षड्वादने शयनत्यागं करोमि (उत्तिष्ठामि वा)।

(२) भवान् (भवती) प्रातः सप्तवादने किं करोति?

✓ अह प्रातः सप्तवादने स्नानं करोमि।

(३) भवान् (भवती) प्रातः नववादनतः दशवादनपर्यन्तं किं करोति?

✓ अहं प्रातः नववादनतः दशवादनपर्यन्तम् अध्ययनं करोमि।

(४) भवान् (भवती) विद्यालयतः कदा आगच्छति?

✓ अहं विद्यालयतः सायं षड्वादने आगच्छामि।

(५) भवान् (भवती) विद्यालये एकवादनतः षड्वादनपर्यन्तं किं करोति?

✓ अहं विद्यालये एकवादनतः षड्वादनपर्यन्तं विविधान् विषयान् पठामि।

(६) भवान् (भवती) सायं षड्वादनतः सप्तवादनपर्यन्तं क्रीडाङ्गणे किं करोति?

✓ अहं सायं षड्वादनतः सप्तवादनपर्यन्तं क्रीडाङ्गणे क्रीडामि।

(७) भवान् (भवती) सायं सप्तवादनतः अष्टवादनपर्यन्तं किं करोति?

✓ अहं सायं सप्तवादनतः अष्टवादनपर्यन्तं पठामि (गृहकार्यं करोमि वा)।

(८) रात्रौ नववादने प्रतिदिनं कः कां कथयति?

✓ रात्रौ नववादने मम पितामहः (पितामही वा) प्रतिदिनं कथां कथयति ।

(९) शयनपूर्वं भवान् (भवती) किं करोति?

✓ शयनपूर्वम् अहं प्रार्थना करोमि।

(१०) भवान् (भवती) रात्रौ कदा शयनं करोति?

✓ अहं रात्रौ दशवादने शयनं करोमि।

પ્રશ્ન :- 8 પ્રશ્ન 7 માંના દસ ઉત્તરોનું ગુજરાતીમાં ભાષાંતર કરો.

ઉત્તર : (૧) હું દરરોજ સવારે છ વાગ્યે પથારી છોડું છું (ઊઠું છું).

(૨) હું સવારે સાત વાગ્યે નહાઉં છું (સ્નાન કરું છું).

(૩) હું સવારે નવ વાગ્યાથી દસ વાગ્યા સુધી અભ્યાસ કરું છું.

(૪) હું નિશાળેથી સાંજે છ વાગ્યે આવું છું.

(૫) હું નિશાળમાં એક વાગ્યાથી છ વાગ્યા સુધી જુદા જુદા વિષયો શીખું છું.

(૬) હું સાંજે છ વાગ્યાથી સાત વાગ્યા સુધી રમતના મેદાનમાં રમું છું.

(૭) હું સાંજે સાત વાગ્યાથી આઠ વાગ્યા સુધી ભણું છું (અથવા ઘરકામ કરું છું).

(૮) રાત્રે નવ વાગ્યે મારા દાદા (અથવા દાદી) દરરોજ વાર્તા કહે છે.

(૯) સૂતાં પહેલાં હું પ્રાર્થના કરું છું.

(૧૦) હું રાત્રે દસ વાગ્યે સૂઈ જાઉં છું (નિદ્રાધીન થાઉં છું).

પ્રશ્ન : 9 પ્રશ્ન 7 માંના જે પ્રશ્નોમાં ભવાન્ કે ભવતી કરતાં છે ત્યાં ત્વમ્ કર્તા મૂકો.

- (૧) ત્વમ્ પ્રતિદિનં પ્રાતઃ ષડ્વાદને કિં કરોષિ?
- (૨) ત્વમ્ પ્રાતઃ સપ્તવાદને કિં કરોષિ?
- (૩) ત્વમ્ પ્રાતઃ નવવાદનતઃ દશવાદનપર્યન્તં કિં કરોષિ?
- (૪) ત્વમ્ વિદ્યાલયતઃ કદા આગચ્છસિ?
- (૫) ત્વમ્ વિદ્યાલયે એકવાદનતઃ ષડ્વાદનપર્યન્તં કિં કરોષિ?
- (૬) ત્વમ્ સાયં ષડ્વાદનતઃ સપ્તવાદનપર્યન્તં ક્રીડાઙ્ગણે કિં કરોષિ?
- (૭) ત્વમ્ સાયં સપ્તવાદનતઃ અષ્ટવાદનપર્યન્તં કિં કરોષિ?
- (૮) શયનપૂર્વં ત્વમ્ કિં કરોષિ?
- (૯) ત્વમ્ રાત્રૌ કદા શયનં કરોષિ?

Thank You.....

પ્રેરણા એજ્યુકેશન સોલ્યુટીઝ દ્વારા સંચાલિત ®
OCEAN
કોચીંગ ક્લાસીસ